

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat óra . . . 5 kor. — fill.
Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készeért 12 fill., többször 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásáért 40 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
Biljével számítottak.

A nyitásban:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamáziókat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A

„BARS”

XX. évfolyamának II. félévére.

Lapunk jövő számával kezdi meg pályafutása XX-ik évének II. felét. — A ki ismeri a vidéki hírlap-irodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fog adni nekünk, ha önérettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehattunk. Első sorban is városi és megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt, s jeles munkatársaink és a nagyközönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán, avagy párt érdek szolgájaként szolgáljon. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagy közönség szíves jó indulatába. A múltban elért eredmény leendő jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Hivatalos közlemény.
Pályázati hirdetmény.

A lévai kereskedő-tanonciskolánál a számtan- és irodai munkák tanári állása megüresedett, arra pályázatot hirdettünk. Föltétlen előnyben részesülnek azok, akik a kereskedő-tanonciskolai „Szervezet” VII. fejeletében körülírt képesítéssel rendelkeznek. A megválasztandó tanár heti 6 órai tanításért Léva város pénztárából, f. évi szeptember hó 1-től esedékes havi részletekben, évi 480 korona fizetést kap. A pályázat határideje f. évi július 7-ike. A később érkező folyamódásokat figyelembe nem vesszük. A folyamódások H o l l ó S á n d o r bizottsági elnök címére, a lévai iparos- és kereskedő tanonciskolai bizottsághoz intézendők.

Léva, 1900. június hó 21-én.

A tanonciskolai bizottság.

TÁRCSA.

A nagy jelenet.

A lélegzetünk is elfut a harmadik felvonás közepe táján. A közönség, a mely minden zugot betöltött, némán kapaszkodott szemével, lelkével a színpadhoz.

A vendég-művésznő, a szőke Sarolta igazán nagyszerű volt. Miután kétségelenné vált, hogy az ingatag jellemű lírai hős megcsalta őt, Loreley-haját szétzilálta, elmondott egy hatalmas monológot és aztán elszántan kiitta egy üvegecske méreg tartalmát.

Ekkor mutatta be aztán az ő csodálatos elesését, a melyről a művészet-történelem „Sarolta-esés” néven fog mindenha megemlékezni. Mert ugye elenni, mint ő, senki sem tud napjainkban. Térdei megmozognak, hajladozik előre-hátra, jobbra-balra, a feje meléire hanyatlik, hogy aranyhaja ragyogó zuhatagban fűdi el karcsu termetét, aztán egy végső sikoly, szívet szorongató lágy búzás és mereven, mint egy élettelen ketté, vágott oszlop terül el a földön.

Néhány pillanatig mozdulatlanul feküdt így. Az érverésünk is megállt ez időre. Aztán végig vonaglanak a gőnyörű tagok. Elfajzott hűgés tör elő, a mely megrázó beszéddé formálódik. Kinos erőlködéssel kiül újra a szikrázó villáműz, úgy mondja el a haldokló átkát:

— VÉR! VÉR! VÉR árasztja el minden léptedet. Ha szomszagos ajakkal forrásra hajolsz, buzogjon vér eléd; ástaasa vér minden be-

Tanév végén.

E hó folyamán bezárulnak Magyarországon összes iskolái. A tanulócsereg, mely eredményesen avagy tán anélkül, tíz hónapot töltött az évből a szűk padsorok között, imhol hazatér a szülői körbe és két havi pihenőt nyújt oly hosszú időn át folytonosan foglalkoztatott agyának. Helyes. Az észnek pihenni kell, hogy aztán fölfrissülve működhesse ismét. Nem is okos cselekedet azért némely szünnapok alatt tanulásra úgy nevezett ismételtetésre erőltetni a diák-magzatját, hogy az valamiképpen el ne maradjon tanulmányaitól. Száz és egy ok szól a mellett, hogy ez a szülői aggodalom merőben fölösleges és hogy a zsenge ész megterhelése a szünidőben éppen nem segíti elő a tanulmányokban való kívánatos előmenetelt.

A szülőnek legyen egyéb gondja a nyugalmas nyári hónapok alatt, mint fiát a könyvek mellé erőltetni.

Körültekintő embernek ez alatt az idő alatt azon kell gondolkozni, — még pedig tüzetesen és mélyrehatóan, — hogy van-e bizonyos rendszer fiának tanításában, ki van-e tűzve valamely határozott cél, a melyhez képest az oktatás eszközöltessék és esetleg nem szükséges-e tehetsége szerint vagy a testi fejtelensége miatt a gyermek szellemi munkáját korlátozni vagy épenséggel beszüntetni? . . .

Ezek oly kérdések, a melyek fontosságát senkisé megtagadhatja s im a szünidőben van a leginkább alkalom azok czélszerű megoldására. Két hónap elég gondolkozási idő erre nézve, de a ki azt későbbre halasztja s az iskolai beiratkozás idejében Hübele Balázs módjára helyezi el gyermekét valamely tanintézetben, pusztán abból a felfogásból kiindulva, hogy gyermeknek iskolában a helye, — az nem foglalkozik észszerűleg a neveléssel.

Azért tanulunk, hogy idővel váljék

tevé falatodat; véres látományok vérverejtést fakaszszanak homlokodon . . . Légy átkozott . . . átkozott . . . átko-zott . . .

Hangja fuldoklóvá vált, feje hátra roskadt, hörgő kiáltás nyílalt a velökbe, aztán vége . . . meghalt.

A néma csend után kitört a vihar. A közönség nem tudott betelni a tapssal, a szőke, az isteni Sarolta tizenhétzer hajította meg magát egy ugyanaz bágyadt mosolygással a függöny előtt. Sőt már javában vacsorázott a vendéglőben nem sannyira bágyadt mosolygással, mint inkább jó étvágygyal, amikor egynémely karzatbeliek még mindig őt tapsolták . . .

Dideregve jöttem ki a színház-udvarra, pedig nyári meleg volt az este. A lelkembe fészkelődött az imént látottak borzalma és visszatetsző volt nekem a sürgés-forgás, a vendéglőből ide hallatszó cigánymuzsika, a derűs, csillagos égbolt. Folyton a nagy jelenet rémséges hangulata nyomta a szívemet.

A kapuban egy rendőrbiztos fogott karon.

— Jöjjen, elviszem magammal kocsin. Igen érdekes riportra tehet szert. A kórházba megyünk; egy cselédleány szerelmi bánatában megmérgezte magát.

Hah! Megint halál! Szinte babonás félelem vett erőt rajtam. Tiltakozni akartam, de a gyöttrő újságíró-kíváncsiság megakasztotta nyelvemet.

Behúzódtam a kocsiba. Menekülni szerettem volna a borzasztó látványtól, de az mindig előttem tánczolt. A fogam vaczogott annak

is valami belőlünk. Ki-ki azonban Isten-adta tehetségéhez és felfogásához mérten fejleszti eszét s növeli tudását. Amint-hogy valamennyien nem lehetünk egyenlően iparosok, kereskedők vagy földművelők, azonképpen nem vihetjük föl a diplomáig. Ez a természetes körülmény most már arra készít bennünket, hogy az iskolára megérett gyermeket jöveve megfigyeljük, vajjon mire hajlik leginkább a lelke és már-már kibontakozó képességei micsoda reményeket nyújthatnak a jövőjéért illetőleg, — s ezek szerint aztán intézkedünk is. Így szokott ez történni a legtöbb családotknál.

Csak hogy a korai ifjúságban ritkán mutatkozik valamely határozott életpálya iránti feltűnő hajlam. Az ilyen ifju csodaszámba megy és zseninek nevezetik.

Rendes körülmények között úgy szokott lenni, hogy a gyermek csak találgat és soká nem tud természetének megfelelő hivatást választani. Ez is, amaz is hatással van reá, a mi persze csak növeli a bizonytalanságot. Sok ehez hasonló esetben az apa mindaddig függőben tartja a pályaválasztást, a míg a fiuból ifju lesz s miként mondani szokás: csak a tizenkettedik órában dönt végre fölötte. Ilyenkor ha megüresedik valami kisebb hivatal, vagy ha más egyéb alkalom kerül, hát azzal oldja meg a gordiusi csomót, hogy hirtelen bedugja oda az iskola porát még magán viselő fiatal embert, mert immár megunt a sok ide-oda való kapkodást, aztán meg úgy vélekedik, itt az ideje már, hogy kenyerét önmaga keresse meg az a gyerek. Lelkiismeretét pedig azzal véli megnyugtanni, hogy voltaképpen mindegy, akármicsoda is az ember, csak megtudjon élni.

Ilyenformán teremnek később az önmagukkal elégedetlenkedő emberek, a kik csak azért végzik a rájuk kiszabott munkát, mert a megélhetés nehézségei ezt szükségessé teszik és mert vélet-

gondolatára, hogy most újból végig nézzem az előbbi jelenetet a valóságban! A mi a színpadon csak játék volt, az itt halálos igazság leszen.

Ódaérkeztünk.

A rideg, sárga épület előtt, a mely a misztikus homályból fagyosan világított elő, a francia rémregények hangulata fogott el. Szótlanul haladtunk föl a fehérre sikált lépcsőn. A gyéren világított folyosón az ügyeletes orvos csatlakozott hozzánk. Álmos volt és rosszkedvű.

A nagyteremben feküdt a leány.

A többi betegek kíváncsian bámultak reá, ő pedig érzéketlenül nézte a fehér menyegyzetet. Lábujjhegyen léptünk hozzá.

Istenem, de szép leány volt! Arcát alabástrommá festette a benső kin, de vonásait el nem torzította. E y jajongó hang nem tört ki szép ajkai közül, egy könny sem csöppent nagy kék szeméből. Remegő izgatottsággal vártam a megrendítő halál-usát, az elhagyott szerető sikongást, utolsó átkát, melynek bizonyára csak halvány mása volt a színpad vászonra füstött, hazug világa. Am a leány hallgatagon várta sorsát. Pedig aligha lehetett több tizenhét évesnél.

A rendőrbiztos hivatalos komolysággal lépett közelebb hozzá:

— Hogy hívnak?

A leány ügygyel-bajjal feléje fordította szép szőkefürtös fejét. Halkan suttozta a választ:

— Kerekes Örzsének.

— Miért mérgezted meg magad?

— Meg akarok halni.

lentül csöppentek bele a nem nagyon óhajtott munkakörbe.

A társadalom eme tagjai nem teljesíthetik feladatukat tökéletesen, mert nincsen is kedvük hozzá.

Ez pedig mindnyájunkra nézve baj s a felelősség érte az apákat terheli, a kik nem voltak annak idején eléggé számítók és körültekintők.

Ugy áll a dolog, hogy a gyermek vagy már korai ifjúságában elárulja erős hajlamát valami iránt, vagy pedig egyáltalán közönyös neki bármely életág a tanévek alatt — egész az érettségi vizsgáig. A mikor már késő a tapogatózás. Utóbbi esetben a tapasztalt és világban jártas szülőnek kell intézkedni és választani, de korántsem szabad ezt a fontos lépést az utolsó pillanatra hagyni. Idejekorán tereljük a gyermek figyelmét az általunk jóhiszeműleg megválasztott pályára iránt és élesszük fogékonyságát, — a míg gyermek. Mert az még hajlékony és idomítható. Ilyenkor könnyen meglehet kedveltetni vele bármilyen szepet, jót és hasznosat.

A szülőknél erről érdemes lesz a nyár folyamán gondolkozni.

Házasság.

Hivogatólag, csábitólag int felénk, eltökélt vándorok felé mint nyájas pálmazsiget — a házasság. Az élet küzdelmei és furcsaságai már megérlelték bennünk a tudatot, hogy csakis ott találjuk meg életünk jutalmát, a boldogságot, a czélt érezzük már, hogy ez a mi hivatásunk és mi az egyik rész szomjas szívvel, vagy reális érdekek szommal tartásával keresi életének párját, a másik rész már meg is találta és ha a dolgok a maguk természetes rendje szerint folynának, nem volna egyéb hátra már mint a házasság megkötése.

Es most jön a nagy de. De nem házasodhatunk meg. Apró 6—800—1000 forintos hivatalnokok, tanítók, tanárok, avagy egyéb keresetet üző fiatal emberek vagyunk, akik

— És miért?

— Csak!

Csak! Tompán futott végig a homályos, rideg termen ez egyszerű szócseke, de a szívembe markolt mégis, egy tizenhétéves leány, aki meg akar halni és nincs egyéb mondani valój, mint hogy — csak! A rendőrbiztos faggatta tovább.

— Elhagyott tán a szeretőd?

A leány arcát gyöngy pir futotta el egy pillanatra — az volt a válasz.

— Hogy hívják a szeretődet?

A haldokló összevonta szemöldökét.

— Azt nem mondom meg.

— Czibil volt?

— Nem.

— Baka?

A leány szemében büszkeség csillant föl.

— Nem baka — huszár.

— Melyik századnál szolgált?

— Azt már nem mondom meg.

A rendőrbiztos magint csak szigorura fogta a dolgot:

— Mordizomadt: Hivatalosan fölszólítalak, hogy megmond. Má-kép becsukatunk!

A leány bágyadtan mosolygott. Nem félt már ő az ilyen fenyegetéstől!

A rendőrbiztos most már furfanghoz fordult. Nyájas hangot kezdett:

— Nézd, kis leányom: ez mégsem járja, hogy az a czudár így halálba kergetett. Mondd meg a nevé, ugyan meglakoltatjuk a bitangot.

Az isteni Sarolta itt biztos, hogy nem állotta volna meg egy nagy monológ nélkül.

Roppant hatása lett volna az ilyesminek. De

Kerekes Örzi csak egy könyörgő pillantást

egymagunkban még csak el tudunk lenni a fizetésünkkel, de családfenntartásra ezzel a jövedelemmel vállalkozni nem merünk. Érezzük, hogy a szegény házassággal olyan jármot veszünk nyakunkra, melyek sulya alatt mindinkább görnyedezni fogunk s minden egyes új családtag új küzködést, új gondot fog hozni az apai örömök riasztó ellensúlyozása képpen. Példákból, elriasztó példákból merítjük a tanulságot. Az olyan házaselet, mely nem egyébb mint a nélkülözések és lemondások, folytonos láncolata, nem nyújthatja azt a boldogságot, melyért két egymást szerető szív eped. Szép a romantika, édes a szerelem, de a pozitív valóság mégis csak a legnagyobb ur.

Fiatall, 25—28 év közötti fiatal emberek vagyunk. Forr bennünk az ifjú életerő, most vagyunk a legalkalmasabbak az érzések befogadására, a szerelem energiájára. A természet törvényei szerint az a leghelyesebb ideje a házasság megkötésének. De mi mégsem házasodunk — ki vagyunk tiltva a paradicsomból. Nem látjuk biztosítottak ekzisztenciánkat és egy jobb jövő reményében küzdünk, törekszünk, dolgozunk, hogy el tudjuk érni azt a minimumot, amelyből családot lehet eltartani.

S miattal dolgozunk, elszállnak fölöttünk az évek, üregsünk, testben és lélekben. S öszintén szólván hozzájárul ehhez az a körülmény is, hogy gyorsan, viharosan él a mai ifjuság. S mire végre el tudjuk érni azt az évi jövedelmet és azt a biztos pozíciót, melyet a házassági bázisának tartunk, lelkünk megkopott, szívünk elszegényedett, fejünk megkopaszodott. Így állunk az oltár elé. Ó micsoda egészen más, külböb völegények lettünk volna mi 5—8—10 esztendő előtt, amikor csak 600 forint volt a fizetésünk!

Igy történik aztán, hogy igen sokan közülünk, a kik 30—40-ik életévük között nősülnek, nem találják meg a házasságban azt a boldogságot és megelégedettséget, melyet kerestek.

S éppen így nem találják meg azok sem, akik fiatalon bár, de tisztán az anyagi érdek szem előtt tartásával lépnek az oltár elé. A leány, akihez őket szívük vonzalma huzza, rendszerint szegény s mint ők hiszik, nem nekik való feleség. Ujsághirdetés, közbenjárás és egyéb tüzeti uton keresnek és találhatnak olyan menyasszonyt, akinek hozományából telik három szobás lakásra és járuléka. Megházasodnak és szívük hidegen marad, mikor az igent a pap előtt kimondják. Általánosságban nem lehet azt állítani,

vetett reánk, azután behunyta szeméit. Elaludt. Vagy tán elájult. A nagy jelenetnek vége.

Az orvos, a ki lekísért bennünket, mondta, hogy ez az utolsó álma. Reggelre vége.

A kocsiiban aztán elgondolkoztam a szegény Kerekes Örszén, a ki ime szintén megcsinálta az ő egyszerű tragédiájának nagy jelenetét, kevesebb vonaglással zokogással, de nem is várta utána pezsgős vacsora. Ha várta volna, ő is stilszerűbben rendezte volna vergődését.

Kinai bonyodalmak.

(Harcztéri tudósítás.)

A mennyei birodalomban olyan nagy a felfordulás, hogy megczáfolhatatlan értesüléseimet közre kell adnom.

Annál könnyebben tehetem ezt, mert itt ülök a mennyei birodalom kellős közepén, egy jól berendezett tea-házban, ahol közvetlenül szemlélhetem, hogy mint forr, párolog témaon kívül az egész czopfos Kína.

A nagy bur háboru ezen konkurrens mozgalmának az okairól majd elmondom a nézetimet. A dolgok jelenlegi állapota a következő. Előbb azonban engedjék meg, hogy egy kis rendet csináljak, mert itt a mellettem lévő asztalnál három czopfos vigécz, akik a füleik mellett hordják ezt a kínai hajviseletet, olyan éktelen lármát csapnak a kaláberezésükkel, hogy az tűrhethetlen.

— Hallja Vuncsi!

— Kérem, váz vuncsen?

— Mondja meg annak a jancsekijáng pofájú egyetemi kereszties vigécznek, hogy lassabban harsogja be az ultimót, mert megboksolom.

Most pedig rátérhetünk a dologra. Elsőben is arról akarok beszámolni, hogy az anyacsászárné kihallgatáson fogadott. Nem tudtam mire vélni ezt a megtiszteltetést, de ő hamarosan kifakadt, hogy mért rágalmaztam meg asszal, hogy neki csak egy pek-inge van,

hogy az érdekházasságok boldogtalanok. Gyakran bekövetkezik, hogy az összekerült házaselek, meglévén bennük egymás kölcsönös becsülése és a vérmérséklet egyenlő erejű delejessége, összeszoknak és megszeretik egymást. De ez véletlen. Az érdekből házasodók legnagyobb része nem boldog, nem megelégedett és mig csak a sir be nem záródik fölöttük, idegenek maradnak egymásra nézve. Nézzünk csak egyszer figyelő szemmel szét magunk közül, vessünk egy élesebb pillantást ismerőseink házi tűzhelyébe, látni fogjuk, hogy sok helyütt csak alig pislog az a tűz, a lelkek fanyarak, a szívek elfásultak. Ezek az emberek mind boldogok lehetnek volna, ha nem a rideg számítás tanácsára hallgatnak.

A nők sorsa ebben a tekintetben még rosszabb mint a férfiaké. A boldogtalan házasságban legtöbbször a nőnek jut ki a nagyobb rész a boldogtalanságból, mert a férfinak több alkalm van szórakozást keresni a házi tűzhelyen kívül, kárpótolni magát azért, amit az oltár előtt elveszített. Ezer és ezer házaspár hordozza egész életén keresztül Hymen töviskoszoruját, a modern társadalom még sem akarja e megdöbbentő tényből levonni a helyes következtetést. A leányos szülők, a leányok s a házasulandó fiatal emberek előtt egyaránt ott lebeg a sóvárogva kergetett varázshatalom, a Mammon. Csak amikor elérik, akkor látják, hogy hamis utra tévedtek, hogy a pénz csak azt adja meg, amit vásárolni lehet. Így romlik meg a társadalom, így züllik el az emberiség.

Höl keressük ennek a nagy bajnak az orvoslását? Habár itt annyi a tényező, hogy mindazt el sem lehet sorolni. És azért orvoslást sem tudok ajánlani. Csak elkomorodva konstatom és velem együtt minden gondolkoló elme és érző szív, hogy a modern életfelfogás megfosztotta az emberiséget a boldogságtól. Csak új kor, új életfelfogás tud itt segíteni. Az pedig messze van még és csak óriási rázkódtatások után fog bekövetkezni.

Addig is mi, férfiak és nők, akik rabjai vagyunk a szegénységnek, az uri módnak, a szép ruhának és társadalmi követelményeknek, czélunkat tévesztve és megelégedetlenül járjuk a modern Golgothát.

Körmöczbánya, 1900. június 12.

Lélekemelő jelenetnek szemtanuja volt e napokban városunk közönsége.

Ugyanis első sorban azon urak, a kik 1874. és 1875-ben elvégezték a középiskolai

Mindjárt föl is nyitotta a fehérneműs szekrényét és megmutatta mindenét. Tényleg, alaposan el van látva. Magam láttam, hogy ami nálunk csak büntetendő szójáték, az itt közhasználatban van: a mandzsetták vakító fehérséggel tündököltek ki a szekrényből.

A mandzsettákról jut eszembe, hogy a kínai forradalmárok között most a mandzsuk viszik a főszerepet. Pedig alaposabb okuk nincs rá, legfőlebb anyyi, hogy a mikor a mandzsuk vezér nem tudta kifizetni a tea-czekkét az egyik tea-házban és pakfon mandzsutta gombjait akarta zálogba hagyni, hát kidobták.

Most aztán az összetartó mandzsuk egy hatalmas barrikád mögött foglaltak állást. Ez nagyon komoly fordulat, mert a „barrikád“ a császárné tanácsosait nagy zavarba hozta. Ezek ugyanis nem tagjai semmiféle akadémiának és így nem ismerték fel rögtön a mandzsuk sánczat. Az egyik azt mondta, hogy a barrikád ejtegethető: barrikám, barrikád barrikádja, stb. Mire azonban ezt megértették, anyyi idő telt el, hogy e felkelők barrikádja, borjukáddá öregedett. Ilyen formában már nem nyújtott elég biztosságot, mert folytonos bögetésével oda irányította az ellenség figyelmét.

A forradalmárok tehát előjöttek, annál is inkább, mert a kínaiak hajlandónak mutatkoztak egy merev konzervatív mandzsukval tárgyalásra lépni. A mandzsuk mind konzervatív, de egyik se merev. Ezért most már a mandzsuk jöttek zavarba, de csak egy pillanatig, mert tudtak segíteni a bajon. Az egyik mandzsukval ugyanis anyyi théat ittattak rummal, hogy egy kapóra jött szélütés megmerevítette.

Ezzel a merev konzervatívval azonban a kínaiak nem akartak szóba állni, ami anynyira felbosszantotta a lázadókat, hogy fel akarták gyújtani a hegyeken lakó követeknek nyári rezidenciáit. Ekkor azonban a legvérengzőbb bokszer kijelentette, hogy ő inkább amellet szavaz, hogy vesessék fel

tanfolyamot a körmöczbányai áll. főreáliskolában a viszontlátás kedves óhaja és érzelmei behatása alatt találkat adtak magoknak ama város, ama tanépület falai között, — ama fészekben, — melyből huszonöt év előtt szárnyra kelve kirepültek.

A viszontlátás mitagadás — különböző érzelmeket ébresztett és pedig mikép a visszatértek úgy az őket viszontlátók kebleiben.

Az egykori pezsgő véru fiatalokból egymásik megöszült, komoly, tapasztalatokban megzadagodott férfiú lett.

Egyáltalán mindnyájan szép és tekintélyes társadalmi állások képviselői.

Az egykori negyvenöt tanulótrásból tizenhat jelent meg, miután tizenöt elhalálozott, tizenkettő elmaradását igazolta és kettő ismeretlen tartózkodású.

A társadalmi különböző állások mellett, a monarchia különböző vidéke és helyége képviselve volt.

Bosznia, Horvát-Szlavonia mellett Erdély, nem különben mikép az Alföld úgy az északi kárpátok alja képviselve voltak.

Érkeztek napján mindenekelőtt tisztelegve a volt tanáraiknál (kik közül már csak ötöt találtak) testületileg felvonultak egy rövid értekezletre a főreáliskola dísztermébe, melyet számukra a jelenlegi igazgató F a i t h Mátyás a legnagyobb készséggel rendelkezésre bocsátott.

Az elnöki tisztet J a n k o v s z k y Demeter mint legidősebb tanár foglalta el és az egybegyűlteket szívélyesen üdvözölte.

Erre K o l l á r Dániel kir. mérnökfelügyelő (Kolozsvár) megható szavakban kifejezést adott amaz érzelmeknek, melyekkel az egybegyűlteket szíveit telvék és pedig mikép a volt tanáraik úgy kölcsönösen bajtársaik iránt.

Valóban nem egy szem könybe lábadt, midőn szavait befejezve már nem csak az eshetőségekre, hanem a természeti törvényekre hivatkozva a Mindenható kegyelmét esdve tiz év utáni újbóli összejövetelre, felhívta társait.

He g e d e ö s Miklós kir. mérnök (Zombor) a volt összes társainak névsorát, illetve sorsát és élettrajzát röviden esztele.

Ezalatt ugyancsak a városban tartózkodó, tiz, kilenc- és nyolcz év előtt a körmöczai főreáliskolában érettségi vizgát tevők a fentiekhez csatlakoztak, hogy ezekkel együttesen kivonuljanak boldogult igazgatójuk, S c h r ö d e r Károly sírjához.

Ide érkezve egy gyönyörű koszorut tettek a boldogult sírjára és He g e d e ö s Miklós a következők megható beszédet mondta:

„Uram, ki a szívet alkottad és megtöltéd azt érzelmekkel, hogy megkülönböztessed az ember mulandó részét halhatatlan lelkétől, — add meg, hogy most, midőn S c h r ö d e r Károly sírja köré csoportosulunk, szívünk isteni érzelmei megvilágítsák gyárió emberi elménket! — Engedd megértenünk véghetetlen bölcseségednek azt a mély titkát, mely a keserűség és a fájdalom mellől nem zárja ki szívünkben a boldog megelégedés érzését! Felejtethetlen emlékü kedves Halottunk!

a hegyre a villanyost, majd az elézgi a többit. A kegyetlen felkelők így is határoztak.

No, de az indítványozó megkapta méltó büntetését, mert a szangáji csendőrök elfogták és rögtön szangáji rabságra ítélték.

Csodálatos a lázadók szivtelensége még saját társaikkal szemben is. Mikor az ítélet hire e jutott Takuba, mind azt mondta, bánja a Hakuba.

Másnap azonban kiűtött a harc. Engem az egész dologban csak az lepett meg, hogy a lázadók a leölt embereket mindig csatornába dobták. Ma már tele van minden csatorna. Meg is kérdeztem az okát egy szelidebb bokszerből, aki azt a felvilágosítást adta, hogy Kinában ezt azért teszik, mert soha sincsenek tornaversenyek, csak csa-torna versenyek. Most pedig éppen ennek a sportnak az évadja van.

Ezek a szenzációk a „daily-telegráf“ hirei között is meglesznek. Hadd álljanak itt az „estélyi-telegráf“ értesülései is.

Ez már egészen másképp látja a helyzetet.

Titkos értesüléseink szerint állítólag a mandarin beleszeretett az egyik kínai orfeum ekszentstrikjébe, a kinek előadás közben felnyújtotta „Peking rózsáját“. A t i n g l i t a n g l i művésznője ezt besugta a fründarinak, aki otthon jelenetet rögtönzött, nem maradvá adós a kínai csih-puhi-val sem. Ezt a tervet az angol miss jóval előbb megbeszélte az angol missióval. Az eredmény nem is maradt el. A mandarin ugyanis elment a pekingi orosz követhet, aki tudvalevőleg Dániát is képviseli. Könnyen oda talált, mert már messziről érezte, hogy valami büzlük a dánál. Ennek a protekciójával aztán megkérte a japán kormányt, hogy vegyes ezredet küldjön Kinába. A kormány azonban becsapta, mert csak néhány katonát küldött egy vegyes vonaton, akiket aztán mint vegyes felvágottat küldtek vissza. Egyelőre nincs több harcztéri hír. A további fejlemények nagy aggodalomra adnak okot.

— Ide zárándokoltunk sírodhoz, hogy meg-sirassuk korai halálotat, mely itt hagyott családotra mérte a legsúlyosabb csapást, — de minket tágabb értelemben vett, a Kárpátok és a Balkán bércei közében mindenütt elterjedt nagy családotnak tagjait szintén szíven sujtott.

Hiszen szüleink után Te voltál a szülők; mert hosszú éveken át aiai szeretettel neveléd belé ifju lelkeinkbe mindazt a jót, mit szüleink családjuk közétől távol belénk nem olhattak. Te vettél bennünket védő szárnyaid alá, nem téve különbséget a jóra, vagy rozsrá hajló a szegény, vagy gazdag gyermek között. — Sziveinket példaadással nemesítve, a gonosztól szeretettel óvva Te háritád el szüleink aggodalmát és ő utánuk lelkeink szülője Te lettél.

Szívünknek legszentebb érzelme a szeretet és a szeretetnek soha ki nem alvó szent tüze vezérelt minket sírodhoz, hogy itt annak a szeretetnek fájó szívvvel, kegyelettel áldozzunk.

De nemcsak szerető másod szülők, nevelők voltál Te minékünk, hanem tudós és bölcs mesterünk is, kinek nagy része van zsenge elménk műveletlen talajának termékenyvé tételében.

Te gyújtottál világot elméink sötétjében, midőn a pozitív tudományok egyik ágazatából megdönthetetlen igazságokkal ismertettél meg bennünket. — Te tanítottál minket a világnyelvek legszebbikére, hogy módot nyujts nekünk szeretett Hazánk életén kívül a művelt nagyvilág életébe is közvetlenül bepillantánunk.

Egy egész emberöltő évtizedek szülő gyermekait készítéd így elő az életre mind e fáradhatatlan és dicső munkájával jóságos lelkednek, fenkölt szellemednek.

Ezzel a dicső önzetlennel, de egyszersmind háládatlan, nagy munkával elévülhetetlen érdemet szerzettél magadnak és óriási nagy szolgálatot tevéd edes Hazánknek, — mert sok száz fiát nevelésén és oktatásán kívül nemes szép példáddal az élet egyetlen hatalmas eszköze: a munkára is megtanítád ami nélkül élni családot és nemzetet fentartani, Hazát szeretni — nem lehet!

Itten sírod közül mi is egy kis töredéke vagyunk annak a sok száznak, kiket jóra emberszeretetre neveltél, kiket tudásra, munkára, életre és hazaszeretetre tanítottál.

Es midőn síroknál a fájdalom könnyeit hullatjuk földi léted elmulta fölött, egyszersmind a boldog megelégedés érzése is betölti szívünket, — mert tudjuk, hogy mindazt a jót, szépet és igazat, mely bennünk megvan, nagyrészt Neked köszönjük s mindazért Neked örök hálával tartozunk.

Fájó szívvel veszünk most Tőled búcsút, hogy szeretetünk és hálánk idő multán ismét visszavezessen minket sírodhoz — kegyelettel adzni felejtethetlen Emlékednek, — mely áldott legyen!

A sírkertből kivonulva, a társaság eloszlott, hogy kiki ismerőseit keresse fel, s velök este a „Szarvas szálló“-ban résztint a közös vacsoránál, részint a tízéves ünneplők által rendezett táncmulatságon találkozzék.

Az elhunyt igazgató sírjára letett koszoru költségeinek fedezésére való felhívás oly sikeres volt, hogy 61 kor. többletet eredményezett, mely a Schröder-féle ösztöndíjalaphoz csatolatott.

Másnap azután kiki magasztos érzelmeikkel sietett újra hivatása körébe visszatérni, edes emléket hagyva, de vive is egyuttal, ifjúkori kedves fészkeből, Körmöczbányáról.

Különfélék.

Lapunk jövő számával új előfizetést nyitunk

a „Bars“ XX-ik évfolyama II-dik félévére

Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket,

hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folya-

mán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — ké-

sedelem miatt — a lap szétküldésében akadá-

lyok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközzésével e lap

kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink ré-

szeré pedig póstautalványt mellékelünk.

— A hirdetési bélyeg és ezzel együtt plakát — valamint a naptárbélyeg megszüntetéséről szóló törvényeikk megnyerte a királyi szentesítést. Julius hónap elsőjétől kezdve semmiféle hirdapok beiktatás után (sem hirdetés, sem közlemény, sem apróhirdetés után) a szokásos 30 krajczáros bélyegilletéket megfizetni nem kell; a hirdetések (plakátok, az utozán osztogatott reklámcedulák, újságmellékletek) után eddig beszédett egy- és kétkrajczáros bélyegilletéket sem, végre a naptárbélyeg is megszünt és pedig az 1901. évre szóló naptárak már az 1900. év folyamán alatt bélyegtelenül kiadhatók és áruba bocsáthatók. Ezzel az ipari és kereskedelmi hirdetés céljaira főlzabadult teljesen a publicitásnak hatalmas ereje, amely megbecsülhetetlen szolgálatot tesz minden vállalkozásnak. A törvényezyikk mely 1900. év június hónap 4-én nyert szentesítést és június hónap 12-én kihirdettetett az Országos Törvénytarban, így szól: 1. §. A naptárak bélyegkötelezettsége 1900. december 31-én, a hirdetések, hirdapok beiktatások, külföldi hirdapok és külföldi időszi lapok bélyegkötelezettsége ellenben 1900. június 30-án megszűnik; az ez időpontokig bezárólag érdekessé váló ilyenemű bélyegilleték azonban szabályszer-

rően lerovandó s el nem engedhető. 2. §. Az 1900. évre szóló, el nem kelt bélyegzett naptárak után lerótt bélyegilleték, amennyiben a példányokat a kiadó az illetékes pénzügyi hivatalhoz 1900. december 1-éig bevizsgálattja s amennyiben azokon a használatnak semmi nyoma nem látható, készpénzben visszatérítendő. Más jogcímen az 1900. évre szóló naptárak után lerótt bélyegilleték sem részben, sem egészben vissza nem téríthető. Az 1900. évre szóló naptárak már az 1900. év folyamán alatt bélyegtelenül kiadhatók és áruba bocsáthatók. 3. §. Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

— **Jogtudor.** — Lakner István, városunk szülöttje, — mint örömmel értesülünk — a kolozsvári egyetemen befejezte jogtudományi szigorúlatát s ennek alapján f. hó 19-én jogtudórává avatott. Gratulálunk városunk ifjúsága e derék tagjának!

— **Gyászír.** A lévai Bakó család alig hantolta el egyik köztisztelőben álló tagját, máris azon megdőbbsé hirt vesszük, hogy Pogány Kornél született Bakó Ilona, rövid szenvedés után viruló éveiben f. hó 19-én Debreczenben elhunyt. Szerető férjén kívül ártatlan kicsinyei, édesanyja, testvérei és nagyszámú rokonság gyászolja.

— **Kitüntetés.** A király R. a. b. Károly körmöcbányai ág. hitv. ev. lelkész és főesperesnek az egyház és a közigyelg terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Promotió.** Kun István székesfővárosi hitoktatót, volt lévai róm. kath. segédlelkészt a budapesti kir. magy. tudomány egyetemen a mult szombaton promoveálták az összes hittudományok doktorává.

— **Gazdasági kirándulás.** A bars megyei gazdasági egyesület érdemes titkára, az általa szervezett gazdasági tanulmány utakat folytatni kívánja. Mint értesülünk az ideai tanulmány út az erdélyi fogarasi ménes birtok megtekintését célozza. Megtekintik ez alkalomból Kolozsvárt és Vajda Hunyadot is. A kirándulás június hó 30-ától július hó 5-éig terjed, jelentkezések a titkári hivatalnál még a mai napon elfogadhatók. A vasuti költség 7—8 frtig terjed. Ajánljuk a kirándulást gazdaközönségünk, városi és községi előjáróságaink figyelmébe. — Városunk polgármestere felhívja a bars megyei gazdasági egyesület helybeli tagjait, hogy a kik a kolozsvári fogarasi vajdahunyadi kirándulásban részt venni óhajtanak, ma vasárnap délelőtt hivatalában jelentkezni sziveskedjenek, hogy neveiket előre a gazdasági egyesület titkárával közölhesse. — Eddig a kirándulást Lévaról elhatározták: a Polgármester, Holló Sándor takarékpénztári igazgató, Juhász László, Vátzy Jónás, Fornay István és Kontz István.

— **Államsegély 1900. évre.** A lévai pénzügyigazgatóság értesíté Léva város polgármesterét, hogy a magyar kir. pénzügyminisztérium Léva város kérelmének eleget tesz s a regale jövedelmek kárpótlása címén Léva város közönségének igényjogosultságát az 1900. évre szóló államsegélyre nézve megállapítja, — azonban a segélyösszeg mennyisége csak a folyó év végéig fog megállapíthatni, amikor az ez évi számadatokból az eredmény megtudható és a kiszámítás biztosan eszközölhető lesz.

— **A lévai gimnázium** kibővítése, mint erről már megemlékeztünk, tervben van. A munkát eszközölését hátráltatja azon körülmény, hogy a közokt. miniszter és a város között kötendő szerződés még aláírva nem érkezett le. Szükséges volna, hogy a szerződés megszerzése végett — nehogy f. nnakadás történjék — személyesen érintkezzék a város közönsége a közoktatási kormányval.

— **Tanító-gyűlés.** A „Léva vidéki róm. kath. népnevelők egyesület“nek lévai köré a jubiláris gyűlés programjának elkészítése és folyó ügyek tárgyában — ez évi június hó 30-án, délelőtt 10 órakor a róm. kath. elemi fiúiskolában gyűlést tart.

— **Kézimunkakiállítás.** Ki tagadhatja, napjainkban az egész világ szeme a művészet Mekkája — Páris felé van fordítva. Minden számot tevő nép elküldte oda remekeit s művészeit a nagy versenyvására — a világkiállításra — mert elismerést, hírt és dicsőséget lehet ott szerezni az egész nemzet számára. A kiállítások képző s fejlesztő hatásait elvitatni nem lehet s a mily fontosak azok az egyes nemzetek művelődés történetében, ép oly előnyösek az intézetek, iskolák életében is. Buzdítólag hat, versenyre készíti az egyént azon tudat, hogy hasonló feladatok mellett, hasonló eredményhez járhat. Kíváncsú szép női kézimunka s rajzkiállításban gyönyörködhetünk a helybeli zárdaiskolában, hol az évről vizsgák alkalmából csoportosították egybe az ovoda, nép- és polgárisoklás növendékek munkáit. A terembe lépve önkéntelenül támad e kérdés lelkünkben: hány sima-, kereszt-, agyonöltést, hány csomózást, horgolást, tübefűzést stb. kellett az apró kezeseknek végezni, míg azt a sok szép művészi tarkaságokat létrehozták? — A kiállítás hí ismertetésére nem vállalkozhatunk, de felhívjuk arra, a még nem érdekelt szülők figyelmét is, mert megtekintése nagyon érdemes és ez által tiszta fogalmat szerezhetnek az intézetről s annak nagybuzgalma tanítóiról, vezetőiről.

— **Anyakönyvvezetés.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a felső-apáthi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Bandzsala János

segédjegyzőt, továbbá anyakönyvvezető helyettesekké az ohaji kerületbe Proboszt Rezső községi bírót, a bars-szkenlőiba pedig Dubay Rezső körmegyei távvidék házassági anyakönyvvezetővel és a házasság kötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Pályázat postagyakornoki állásra.** A m. kir. posta-távvidék és távbeszélőnél betöltendő 135 gyakornokjelölti állásra a pozsonyi posta- és távvidék igazgatóság pályázatot nyit. Ezen állásokra az 1883. évi I. t. cz. 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen előéletüket; közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta- és távvidék szolgálatra testileg alkalmas voltukat tartoznak igazolni. A sajtókezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények, a polgármester utján folyó évi július hó 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi, posna- és távvidék igazgatóságához nyújtandók be.

— **Évzáró vizsga Dobó-Berekalján.** Nyitrai János tanító vezetése alatt álló dobó-berekaljai róm. kath. iskola tanulói f. hó 14-én tartották meg az évzáró ünnepélyt. Az ünnepély „Kályha titka“ című szindarab előadása, több költemény elszavalása s egy pár magyar népies dal elénekléséből állott. A kis, tótajku iskolás gyermekek egészen beleéltek magukat szerepükbe, egész jó magyarsággal adták elő mind a szindarabot, mind pedig a költeményeket. Az ünnepély végén Báthy Gyula gr.-ujfalusi esperesplébános, az iskola érdemduis igazgatója igen szép beszédben méltatta a tanító buzgalmát és a gyermekek szorgalmát s buzgó törekvésüket. Az ünnepélyen jelen voltak: a magyarosítás terén nagy érdemeket szerzett Ördödy Endre a lévai járás főszolgabírája, Báthy Gyula garam-ujfalusi esperesplébános s a körbeli intelligenciya egyrésze s igen nagy meglegedésükre szolgált az elért szép siker.

— **A verklisek.** A nyári évadnak a verklisek is nagy kedvelői. Ellátogatnak rendszeren szebb hazából ide hozzánk is, és azt akarják, hogy utcahosszat muzikáltassuk magunkat. Még hagyján, ha egy béna koldus nyul az ilyen hangszerhez, de sokszor piros pozsgás, ép emberek forgatják ezt az olcsó szerszámot. Mult héten egész raja az eféle muzikásoknak, özönlötte el városunkat s kellemetlen nyirkosságukkal egész idegessé tették a közönséget s nem is szólva arról, hogy az egyik verklis Rákóczy indulónkat eredetiségéből teljesen kiforgatva a magyar kegyeletet és zenei érzéket egyaránt sőtő módon verklizte le, mert maga a darab egészen hibásan van a zeneműbe beállítva, megzenésítve. Nem kívánhatjuk a rendőrségtől, hogy zenei vizsgát tartson az ilyen repülő zenészek fölött, de azt igenis, hogy minél ritkábban adjon engedélyt a muzikális koldusoknak s kiváltkép azoktól kik munkaképesek, egyáltalán tagadja meg az engedélyt.

— **Egy magyar fiú szerencsétlensége.** Halálos végű balesetek áldozata lett Dóczi Sándor 29 éves bécsi asztalos, egy ó-barsi gazdának nagy reményekre jogosító fia. E hó 16-án a midőn biciklin hajtott, két kocsi közé került, melyek egyike őt géperől leütötte mire a kerekek közé került. A nehéz, teherszállító kocsi keresztül ment a boldogtalan fiatal ember nyakán s rögtön megölte. A szerencsétlen véget ért asztalos Lévan tanult ki; több vidéki városban szerzett tapasztalat után Bécsben önálló s szépen virágzó üzletet nyitott, melylyel becsületére vált a magyar iparnak.

— **Állategészségügy Barsvármegyében.** Lépfene aranyos-maróthi járásban: Loóc 1 u., veszettség: Perlep 1 u., lévai járásban Gr.-Szőlős 1 u., Uj-Bars 1 u., sertésorban: Zeliz 1 u. Sertésvész: aranyos-maróthi járásban: Csárd 4 u., Hecse 10 u., Némethi 2 u., lévai járásban: Alsó-Várad 3 u., Nagy-Koszmály 3 u., verebélyi járásban: Tild 4 u.

— **Borcsa gyilkosai.** Nagy panasszal kopogott be Korom Mihály a járásbíróhoz. Korom János és Szanka Mihályt panaszolta be, hogy megölték feltett szemefényét, legnagyobb büszkeségét: Borcsát. Borcsa ugyanis rossz természetű volt. Nap-nap után megcselekedte, hogy átment Korom János földjére és belegázolt a veteményekbe. Korom János egy darabig csak nézte a hivatal vendég pusztítását, de aztán megunt a dolgot és azt mondta Szanka Mihály nevű kanászáknak: — Te, ha az a szemtelen Borcsa még egyszer betesz a lábát, hát sántít meg. A kanász teljesítette is a parancsot és a legközelebbi vendégjárásnál egy karóval úgy vágta fejbe Borcsát, hogy az ugyan nem sántult meg, de Korom Mihály vérbe-fagyva találta. A gazda megsíratta a Borcsáját, aztán az orvossal hulla vizsgálatot véttetett fel. Ebben az írásban az is el volt mondva, hogy a hulla jobb oldalán feküdt a szemlénél és hogy a halál agyszékhüdes következtében állott be, ami a fejet érte, feltétlenül halált okozó sértést idézett elő. Korom Mihály panaszára előállította a bíróság Korom János és Szanka Mihály vádlottakat. Azokat azonban nem szándékos emberölés miatt ítélték el, csak idegen ingó rongálása miatt. Mert

a Korom Mihály Borcsája — egy jól hitt szertés volt. Korom János azonban így is elítélték 20 kor. pénzbüntetésre, a kanászákat pedig 10 korára.

— **Az új zónadijszabás.** A magyar államvasutak új zónadijszabásának életbe lépését hosszabb időre elhalasztották. Az új dijszabást — mint már megirtuk — július 1-én akarták érvénybe léptetni, ujabban azonban az a hír merült föl, hogy az életbe léptetést augusztus 1-re halasztották. De ez a határnap sem tartható meg, mert az új dijszabás a 18., 19. és 20-ik zónában a díjakat fölemeli, az ilyen emelés pedig a fennálló szabályok szeriat hat héttel megelőzőleg szabályszerien közötteendő. A közötteétel tekintetében pedig eddigelé semmiféle intézkedés sem történt. A kereskedelmi miniszter a dijszabási bizottság május 5-én tartott ülésén annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a kis- és középtávolságokban leszállítandó dijszabás az államvasut bevételeit nagyon is megingatná, mert a mérséklés mintegy hat millió koronával csökkentené a személyszállítás jövedelmezőségét, ezt az összeget pedig csak nagyon is mérsékelten pótolná a 18—20. zóna díjának emelése. Habár a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a dijszabás változtatásáról nem egyedül a pénzügyi szempontok lebognak szem előtt, a nagy különbség miatt mégis valószínű, hogy a zónadijszabás megváltoztatása egyelőre lekerül a napirendről.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: ZUHANY.

A c z ú g. — Talán beteg szép kisasszony! Olyan szenvedő arca van? — Bizony az vagyok, a fél karomban reumát érzek. — Lásza, az attól van, mert czugos cipőt hord és nagyon szeretne négyes czugon járni.

Udvariatlanság. X. asszony éppen oly idős, mint férje, de ovakodik ezt bevallani. — Férjem negyven éves — mondja egy társaságban, — közöttünk korra nézve tíz év különbség van. — Lehetetlen, jegyzi meg egy idősebb ur, — hiszen ön asszonyom majdnem oly fiatalnak néz ki, mint ő.

Közönség köréből.

I.

Tek. Szerkesztő Ur!

Az újbányai áll. elemi iskolában az évzáró vizsgák f. hó 18-ától 20-ig tartottak meg. — Az eredményt a melyet a fardadhatlan szorgalmu tanítói kar — a csaknem tiszta tótajku gyermekek közt elért, a legteljesebb volt.

A milyen jól esik, hogy a magyar nyelv tanítása körül elért ezen sikert elismerhetem, ép oly rosszul esett a vizsgákát látogató közönségnek, köztük nekem is azt tapasztaltam, hogy a vallástamból a tanulók nemcsak az alsó osztályokban — kevés kivétellel — tútul feleltek, hanem még a Brezina káplán ur vezetése alatt álló 4—6 lányosztályokban is; a hol pedig a délelött folyamán volt alkalmunk a különféle tárgyakból, a melyek a hittannál semmivel sem könnyebbek — szép magyar feleleteket hallanunk. — E helyen dicsérlettel emlékezem meg Zányi káplán urról, a kinek tanítványai 4—6 fiúosztályban kivétel nélkül magyarul és igen szépen feleltek.

Kíváncsi voltam, hogy dr. Hámos kir. tanfelügyelő urnak, a ki a közig. bizottságnak ülésről-ülésre a magyarosítás körül elért sikereiről számol be, van e mindezekről tudomása? Mert azt, hogy mind ez az ő tudomásával történjék, kizártnak tartottam.

Érdeklődtem a dolog iránt és legnagyobb megdöbbenésemre arról értesültem, hogy minderről nemcsak, hogy tudomással bir, hanem hozzá is járult.*

Ezek után azt kértem Bars megye kir. tanfelügyelőjétől, hogy jelentette-e ő ezt a közig. bizottságnak? és, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur önagyméltóságának van-e tudomása arról, hogy az általa fentartott elemi iskolában, a hol az állam a két hitoktatónak évi 400 korona tiszteletdíjat fizet ki, a hittant tútul tanítják?

Ujbányán, 1900. június 21.

Verus.

* Sok évi tapasztalat után, mi más véleményt táplálunk. Talán nincs kellőkép tájékozva t. Levelezünk vármegyénk tanfelügyelőjének a magyar nyelv és magyar szellem terjesztésére irányuló eddigi működéséről. — Szerk.

II.

Munkácsy Mihály szobrára a városi hatóság által körözött gyűjtőívén adakozni szivesek voltak: Kern Testvérek 1 kor, Blum czég 1 kor., Jozsefcsek Károlyné 40 fillér, Medveczky Sándor 1 kor., Schulz 20 fillér, N. N. 20 fillér, N. N. 20 fillér, B. L. 1 kor, N. N. 20 fill., B. L. 40 fill., N. N. 1 kor., Lévai Takarékpénztár 2 kor., W. Z. és T-sa 40 fill., Weisz Benő 40 fill., Bars megyei népbank lévai telepe 2 kor., Huberth Vilmos 2 kor. összesen: 13 kor. 40 fillér.

Ezen összeg 3594/1900. sz. alatt az Orsz. képmű. társulathoz Budapestre hivatalosan elküldtetett. — Ezt nyilvánosan igazolom.

Léva, 1900. június 15.

Bédogh Lajos, polgármester.

III.

A kolozsvári „Mátyás király szobor“ alap javára városunknak közadakozásból összegyűlt 12 korona 20 fillér, melyet a 2178/1900. számú átirat mellett Kolozsvár város polgármesteri hivatalához elküldtettem, a szoborra Lévan adakoztak:

Lakner László 1 kor., Kern Testvérek 50 fill., Weisz Samu 40 fill., N. N. 40 fill., Klein 30 fill., Hamburger 30 fill., Boleman László 60 fill., N. N. 20 fill., Weisz Mór 60 fill., Weisz Zs. és T-sa 40 fill., Steiner Henrik 40 fill., Lévai Takarékpénztár 2 kor., E. M. Á. B. T. lévai főigynöksége 2 kor., Engel József 40 fill., Weisz Ig. utód 40 fill., Bars megyei népbank lévai telepe 2 kor., összesen: 12 kor. 20 fill., mely nyilvánosan nyugtáztatik.

Léva, 1900. június 8.

Bédogh Lajos, polgármester.

IV.

Köszönet-nyilvánítás.

Nagyságos Konkoly-Thege Sándor orsz. képviselő ur a lévai kegy. r. főigym. szegény tanulókat segítő egyesület javára 50 azaz ötven koronát adományozott. A kegyes adományért halás köszönet mond

Léva, 1900. június 21.

a s. e. elnökség.

Irodalom és művészet.

Tiszteletpéldányt kaphat a *Pillangó* minden olvasója, ha ennek a gyönyörű kiállításban, színnyomatú képekkel és rajzokkal megjelenő, változatos, érdekes tartalommal bíró — heti éleclapnak, — mely a tréfa, a humor mellett a komoly, politikai irányt is műveli, közölvén Lucian (Zöldi Márton) Gasparona (Gáspár Imre) Gale Ottó (Zsoldos László) ismert humoristáink mellett Makai Emil, Szentesy Gyula, Balla Miklós, Varsányi Gyula stb. dolgozatait is — négy előfizetőt szerez. — Jeles országos írók s rajzolók fáradoznak azon, hogy a lap minden száma a legkényesebb igényeknek is megfelelően és ez magyarázza meg a *Pillangó* elterjedtségét és közkedveltségét. A *Pillangó* minden családban helyet kérhet magának, mert gondosan kerül minden durvaságot, frivolitást, és könnyen megszerezheti a *Pillangó* mindenki, mert a lap páratlanul olcsó. A *Pillangó* előfizetési ára: egész évre 12 korona, félévre 6 korona, 1/4 évre 3 korona. Mutatványszámot megkeresésre a beküldött címekre szivesen küld a kiadóhivatal (Budapest, VIII. Kerepesi-út 69. szám) és ha ezek közül négy előfizet, a tiszteletpéldányt azonnal megindítja a beküldőnek.

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól

feljebb — 4 méter! postabér és vámentesen szállítva! Mintak póstaforodultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehé és szines „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 14 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. Kétszeres 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Rozs 12 kor. 20 fill. 12 kor. 80 fill. — Arpa 12 kor. — fill. 12 kor. 40 fill. Zab 11 kor. 40 fill. 11 kor. 60 fill. — Kukoricza 12 kor. 40 fill. 12 kor. 60 fill. — Bab 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Lencse 8 kor. — fill. — kor. — fill. — Köles 8 kor. — fill. 8 kor. 40 fill.

Nyiltér.

I.

Hirdetmény.

Az esztergomi méltóságos Főkáptalan következő javai adatnak zárt írásbeli ajánlatok után, három egymásutáni évre haszonbérbe:

1. Garam-szent-benedeki volt cselédlak július 16-án, bánatpénz 20 kor.

2. Garam-szent-benedeki farakodó szeptember 1-én bánatpénz 20 kor.

3. Gr.-szent-benedeki orovniczai-peszéri halászat szeptember 1-én, bánatpénz 5 korona.

4. Kovácsii-tojmácsi halászat szeptember 1-én, bánatpénz 2 kor.

A zárt, írásbeli ajánlatok, a megjelölt határnapig Esztergomba, a főkáptalani főtiszt hivataltba, a bánatpénz pedig, a bértárgy megnevezésével a főkáptalani uradalmi főpénztárba küldendők.

Később, vagy bánatpénz nélkül érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A bérleti feltételek Esztergomban, a főtiszt, — Kovácsiban pedig a kerületi tiszt hivataltban tekinthetők meg.

Esztergom, 1900. június hó 16.

A főkáptalani uradalmak főtiszt hivatalt.

II.

Biztos kereset

kinálkodik jó beszélőképesseggel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

„Mercur“

váltóüzleti részvénytársaság

Budapest

Arany-János-utca 31.

Julius hó 1-től

a czimmel ellátott hirdetések bélyegmentesek.

E naptól kezdve az eddigi 60 fillér bélyegdíjat egyáltalában semmiféle hirdetés után megfizetni nem kell.

A „BARS” kiadóhivatala.

Előfizetési felhívás.

A félév küszöbén, van szerencsénk a t. cz. olvasó közönséget lejárt előfizetéseinek megújítására tisztelettel felhívni.

Előfizetéseket elfogadunk a szokot pontosan s díjtalanul közvetítjük bármely hazai vagy külföldön megjelenő idegen nyelvű

divatlapra, hírlapra, ifjúsági lapokra,

szak-, szépirodalmi-, humorisztikus-, illusztrált

folyóiratokra

stb. stb., az eredeti előfizetési áron. — Esetleges reklamációkat díjtalanul intézzük el.

Nyitrai és Társa.

Isten áldja meg ezen műintézetet.

Ifj. Kovátsik János

férfi- és női ruha műfestő és vegyi-tisztító intézete
Léván, Szepesi-utca 604.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m. férfi-, női- és gyermek ruhákat, gyermek- és ágy takarókat, butorszővetet, függönyöket, nap- és esernyőket, továbbá keztyűt, nyak-kendőt stb. festését és vegyi tisztítását a legutányosabb árak mellett. — Színtvesztett ruhák a legszebb színre, vagy mintázatok után festenek.

A nálam festett ruha megtartja az eredeti színét.

Vidéki megbízások a legpontosabban eszközöltetnek. — Kívánatra minden munkáért küldök és házhoz szállítom.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Czimemet a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom s szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Ifj. Kovátsik János.

annak a jövő eredménye

Peronospora-készülékek.

Vermorel és Viktoria-féle legjobb!

Felülmulhatlan,

a siker kétségtelen.

A szőlő-essző (venyige) leveleinek betegségei ellen, valamint a fák és komlókaesoknak rovarok, levelészek, pondrók és mézharmat stb.-től való megtisztítására.

Ára 8.— 10.— és 12 forint.

Attila Phylloxera-fecskendő 25 frt. Kénporfúvók 2 frt 50 kr.

Kapható: Kern Testvéreknel Léván.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apóca”-védőjeggyel van ellátva. Félülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kintőnőn hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcseknek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcset egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátéveg bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcseket s más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Progradá, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigee, Dordogne, Kopenhaga, fabriken farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmo, Sevrige, Apot. Lejonet. Nantes, Pharmacie C. Fredet. Nápoly. Palermo. Páris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daproy, 11, Rue des francs a Bourgoia. Prága, Róma, Corso, Agenzia del Policlínico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Triest. Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényszéknél bejegyzett védőjeggyel valódi.

Gabonatisztító-rosták. Darálók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

Mezőgazdasági géppárosok raktára.

Kern Testvéreknel, Léván.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

kezi és sorvetőgép.

Sackrendszerű egyetemes és melyítő acél ekek.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzölésként alkalmaztatik közvénynél, csúzná, tag-szagatásnál és meghüleknel és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-sebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT (Thüringia).

Aprított tűzifára

megrendeléseket és házhoz szállítást

elfogad:

Braun József és fia.

Magy. kir. dohány, szivar, löpor és kártya-árusítás. Első gazdasági és varrógép-, koszoru-, fa- és érozkoporsó raktára.

A Gödöllő m. kir. korona uradalom felügy. alatt álló Borászati szövetkezet palack-borainak elarusítólerakata

Folyékony arany és ezüst festékek

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-, liszt-, festék-, kefekötő áruk, gazdasági- és kertü-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varrógép-ek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár, keragyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekereszek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lőször-, Atripuo és tengeri fű, épület- és butorvasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, cocnac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas kályhakkal felszerelt raktárakat.

Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítetnek, új képes arjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

